

Pere Anguera Magrinyà, un genealogista reusenc d'ara fa dos-cents anys

Josep M. Grau i Pujol
*Centre d'Estudis de la Conca de
Barberà*

Resum: Notícia sobre les activitats i l'obra genealogista de Pere Anguera i Magrinyà, doctor en medicina de Reus a cavall dels segles XVIII i XIX, que treballà diferents fonts documentals tan de caire notarial com sacramental entre 1809 i 1828, aproximadament.

Paraules clau: genealogia, Pere Anguera Magrinyà, fonts notarial, fonts sacramentals, Reus.

Resumen: Noticia sobre las actividades y la obra genealogista de Pere Anguera i Magrinyà, doctor en medicina de Reus entre los siglos XVIII i XIX, que trabajó diferentes fuentes documentales tanto de tipo notarial como sacramental entre 1809 i 1828, aproximadamente.

Palabras clave: genealogía, Pere Anguera Magrinyà, fuentes notariales, fuentes sacramentales, Reus.

Abstract: Notice about the activities and the work of the genealogist Pere Anguera i Magrinyà, doctor of medicine of Reus between the XVIIIth century i the XIXth, which worked different documentary sources so much of notarial as sacramental type between 1809 i 1828, approximately.

Key words: genealogy, notarial sources, Pere Anguera Magrinyà, Reus, sacramental sources.

Résumé: Nouvelle des activités et l'oeuvre généalogiste de Pere Anguera i Magrinyà, docteur en médecine à Reus entre les XVIIIe siècles i le XIXe, qui a travaillé différentes sources documentaires tant de type notarial comme sacramental entre 1809 i 1828, à peu près.

Mots clés: généalogie, Pere Anguera Magrinyà, Reus, sources notariales, sources sacramentales.

Pere Anguera Magrinyà, un genealogista reusenc d'ara fa dos-cents anys

Els arbres genealògics com a tipologia documental són presents en multiciplatat de fons d'arxiu. No és estrany de trobar-ne en els fons parroquials i diocesans, com a justificació del grau de consanguinitat per a demanar la dispensa matrimonial, en l'administració de causes pies per a obtenir els seus beneficis, en fons judicials per a provar el parentiu en disputes d'herències, o en fons patrimonials i personals com a demostració de pertinença a un llinatge.

L'estament nobiliari i l'eclesiàstic són els que al llarg dels segles han conreat més la ciència genealògica al nostre país. Ara bé, la genealogia entesa com a simple curiositat o entreteniment és més tardana, i sempre restringida per diversos motius (coneixements de paleografia, accés als arxius) a una minoria que tenia capacitat per a investigar, en el segle XVIII preveres, doctors en lleis i medicina, notaris i pocs més.

Aquest és el cas que presentem, el de Pere Anguera Magrinyà, un reusenc nascut el 1767 que a inicis del segle XIX es dedicà d'una manera sistemàtica al buidatge dels llibres sacramentals, els manuals notariais de l'escrivania comuna conservats aleshores a l'arxiu de la Prioral de Sant Pere, i a l'escrivania civil, encara a les cases dels diferents notaris, per a construir les genealogies dels reusencs fins el segle XVI.

El seu mètode consistia en cercar les dades de totes les famílies seguint un criteri cronològic, des del segle XIII fins al segle XVII. Els fulls manuscrits amb els resultats del seu treball pacient i valeros foren enquadernats en cinc volums, que avui es conserven en bon estat a l'Arxiu Comarcal del Baix Camp, a Reus (registres 667-671); la consulta dels quals agraïm al seu director, Sr. Sabí Peris Serradell.

Pere Anguera Magrinyà centrà la seva atenció a gran nombre de llinatges, que són -en ordre alfabètic- els següents: Aixalà, Alemany, Aleu, Amargós, Amigó, Amorós, Bages, Baró, Bellmunt, Bellvei, Benús, Berenguer, Bertran, Boix, Bosc, Bover, Bruc, Brugar, Carbó, Carnisser, Casa/es, Clerga, Cogul, Collbató, Compte, Enveja, Espanyol, Espuny, Estapar, Falcó, Ferran, Ferrer, Figueres, Font, Fontcuberta, Forès, Forner, Freixa/es, Garrofi, Gavaldà, Gebelí, Gener, Genovart, Gil, Gispert, Granada, Guasc, Guim, Hortolà, Huguet, Litra, Manresa, Marca, Marcó, Martí, Mascaró, Mercader, Merles, Mir, Miró, Montroig, Navàs, Oliva/es, Oller, Oriol, Osset, Pallarès, Pàmies, Pasqual, Pedrol, Pinyana, Prats, Puig, Rabassa, Robert, Roca, Rocamora, Roig, Rosanes, Sabater, Salelles, Sales, Salvador, Salvat, Savall, Serra, Sirer, Solà, Solanes, Solzina, Torrell, Torroella, Torroja, Vallès, Valls, Vilagret, Vilaseca, Vidal i Voltes.

L'autor, Pere Anguera i Magrinyà, era un doctor en medicina¹ que ocupà diferents càrrecs municipals: síndic procurador el 1810-11, alcalde el 1814 i regidor el 1816-18². La recerca genealògica sembla ser que la inicià entorn el 1809 i la finalitzà entorn el 1828, de quan daten uns fulls de compliment pasqual que utilitzà en la seva recerca i alguna carta adjunta, és a dir, quan tenia entre 40 i 60 anys d'edat.

Les anotacions que fa, mostren que va resseguir els testaments i capítols matrimonials, escriptures notariais que ens donen dades de filiació, capbreus i els sacramentals. A banda de les "fitxes" també va dibuixar arbres, com els que oferim com a il·lustració, amb tota precisió.

1. J. M. GUIX SUGRANYES a *El "llibre de la cadena" de Reus*, 1963, 1r. volum, p. 28, n. 16, fa un breu esment com a cronista de la ciutat. Fixa les dates extremes de la seva vida del 1767 al 1834 i diu que tingué com a col·laborador Celdoni Vilà, i anota l'existència d'un manuscrit seu sobre la fundació d'un benefici del 1387 a Reus.

2. J. Tous, "Integrants i ideologia de l'ajuntament de Reus a les darreries de l'Antic Règim", a *Penell* 3 (1989), p. 149-161.

Josep M.T. Grau i Pujol

Els llibres són per ells mateixos una joia per a l'investigador, en facilitar enormement la recerca de l'evolució d'una família, alhora que donen testimoni de la labor d'un genealogista català a l'entrada del que s'anomena època contemporània a la fi de l'antic règim.

Esperem que aquesta notícia faciliti la divulgació de la seva obra i estimuli l'estudi d'aquest personatge. A més es podria plantejar la seva publicació, atenent la magnitud de l'estudi, encara que fos en edició facsímil.